

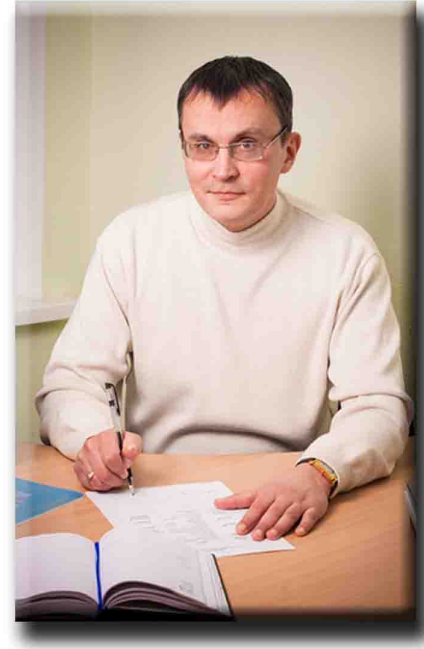
Річний звіт 2012

Вступне слово

Шановні друзі!

Минулий 2012 рік для нашої організації був наповнений важливими та цікавими подіями, зустрічами та зверненнями. Як і у попередні роки, ми намагались у нашій діяльності сприяти демократичній трансформації українського суспільства, підтримувати розвиток місцевих громад, незалежного інформаційного простору та інтеграційних процесів на локальному рівні. Значну увагу у 2012 році наша організація приділяла сприянню трансформації закладів культури у центри місцевої активності.

Особливістю цього року було те, що в рамках нашого нового великого проекту «Школа громадської участі», який реалізується за фінансової підтримки Фонду ім. Ч.С. Мотта, ми зустрілись із багатьма активними та цікавими людьми. Ці люди виявились нашими однодумцями і їх метою так само є розвиток громад. Саме для них і працювала наша організація у 2012 році. Причому, ми намагались використовувати всі позитивні напрацювання із нашого досвіду, а також вносити розумні інновації, які дозволили краще та якісніше досягти наших цілей. Наприклад, окрім ресурсів нашої організації, ми залучали спеціалістів із наших партнерських організацій – Центру гуманістичних технологій «АХАЛАР», Фондації ім. князів-благодійників Острозьких, Центру підтримки громадських і культурних ініціатив «Тамариск», Інституту розвитку глобального суспільства. Але, окрім цього, ми залучили до реалізації власних проектів наших партнерів із Польщі (Центр активності локальної) та Росії (Асоціація «Служіння»).

Ми сподіваємося, що цей рік став не лише цікавим для нашого колективу, але й корисним для наших клієнтів, заради яких і створена наша організація.

Лев Абрамов,
президент Інституту соціокультурного менеджменту

Зміст

- 2   *Коротко про ІСКМ*
- 3   *2012 рік у фактах*
- 4-5   *Фото звіт 2012*
- 6-7   *Події року*
- 8   *Видання 2012 року*
- 9   *Відгуки про діяльність ІСКМ
та запити на видання*
- 10   *Висвітлення діяльності у ЗМІ*
- 11   *Ми у соціальних мережах*
- 12   *Партнери ІСКМ*
- 13   *Фінансовий звіт*
- 14   *Контактна інформація*

Коротко про ІСКМ

Інститут соціокультурного менеджменту є неполітичною, некомерційною, нерелігійною, недержавною громадською організацією, яка виникла в 2000 році, а в 2001 році була офіційно зареєстрована.

Свою місію ІСКМ вбачає у сприянні демократичній трансформації українського суспільства шляхом підтримки розвитку місцевих громад, незалежного інформаційного простору та інтеграційних процесів на локальному рівні.

Основними напрямками діяльності ІСКМ є освітній, інформаційний та дослідницький.

Команда Інституту соціокультурного менеджменту

Лев Абрамов
президент

Тамара Азарова
секретар ради

Оксана Гур'янова
консультант

Вікторія Вдовенко
консультант

Ліоніла Кодрик
бухгалтер

Оксана Набока
асистент проектів

Ірина Маркова
асистент проектів

Марія Калашнік
координатор проектів

2012 рік у фактах

У 2012 році Інститут соціокультурного менеджменту закінчив реалізацію проекту “Підтримка процесу розвитку осередків громадської активності на базі закладів культури” за фінансової підтримки Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду “Відродження”.

За час реалізації проекту ІСКМ було проведено Другу Національну конференцію “Реформування закладів культури”, а також низку тренінгів з “Анімації громадської діяльності”. Партнерами в рамках проекту, Фондацією князів-благодійників Острозьких та Інститутом розвитку глобального суспільства було проведено серії тренінгів із фандрейзингу та адвокати.

Із 1 січня було розпочато реалізацію дворічного проекту “Школа громадської участі” за фінансової підтримки Фонду ім. Ч.С. Мотта. У 2012 році було проведено 2 сесії Школи із трьох. До проведення тренінгових модулів було залучено як провідних фахівців із України, так і міжнародних фахівців із Польщі та Росії.

CHARLES STEWART
MOTT FOUNDATION

Кількісні показники діяльності ІСКМ

Показник	Прояв по рокам		
	2001-2006	2007-2011	2012
Розробка та видання навчальних посібників	6	4	1
Розробка та видання інформаційних бюлетенів	23	10	2
Розробка та видання інших видань	4	5	-
Розповсюдження власних видань	30000	30350	2000
Розпочато проектів	7	10	1
Завершено проектів	7	9	1
Проведено конкурсів грантів для НДО	-	5	-
Підтримано проектів НДО	-	14	-
Проведено конкурсів для журналістів	2	1	-
Нагороджено переможців конкурсів для журналістів	15	3	-
Проведено заходів	30	54	13
Кількість учасників заходів	595	1169	183
Кількість статей/сюжетів в ЗМІ, що висвітлювали діяльність ІСКМ	211	151	19
Проведено досліджень	3	4	-

Фото звіт 2012

Фото звіт 2012

Тюдії року

7-9 лютого 2012

Друга Національна конференція
“Реформування закладів культури”

20-28 червня 2012

“Школа громадської участі” (частина I)

- На участь у Школі була подана 231 анкета із усіх областей України

- У Школі взяло участь 60 громадських активістів

- Безпосередньо у Школі було представлено 14 областей України із 35 територіальних громад

12-14 вересня 2012

“Школа громадської участі” (частина II)

Тренінг «Російський досвід впровадження соціальної анімації та активізації населення за місцем проживання»

Тренер - Марія Петренко, Асоціація «Служіння» (Росія)

- Особливістю цієї частини Школи стало проведення одразу трьох тренінгів із залученням провідних міжнародних та українських експертів у сфері соціальної анімації та розвитку громад.

Тренінг «Польський досвід діяльності центрів місцевої активності та розвитку громад»

Тренери - Збігнев Меруньські, Олена Хоткевич, Центри активності локальної (Польща)

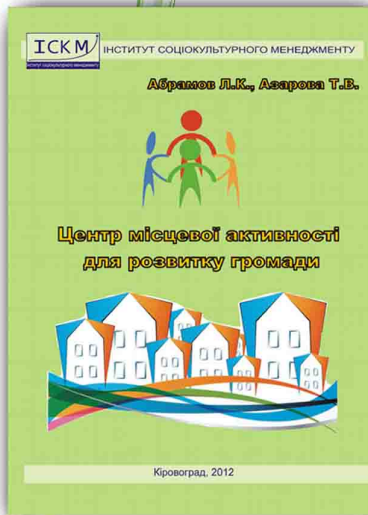
Тренінг «Розвиваючи культуру благодійництва громад - забезпечуємо фінансову життєздатність

Осередків громадської активності (ОГА)»

Тренер - Руслан Краплич, Фондація ім. князів-благодійників Острозьких (Україна)

Видання 2012 року

Інститут соціокультурного менеджменту, як і завжди, продовжує інформувати громадських активістів про актуальні технології розвитку територіальних громад на сторінках інформаційного бюлетеню “НДО-Інформ”. У 2012 році було опубліковано 2 номери бюлетеню, один у друкованому, який вийшов накладом 1000 примірників та один в електронному вигляді. Для учасників заходів, а також для усіх зацікавлених було розроблено навчально-методичний посібник “Центр місцевої активності для розвитку громади”, який вийшов накладом 1000 примірників та був розповсюджений серед учасників “Школи громадської участі”, за листом розсилки, а також за запитами на видання.

○ Абрамов Л.К., Азарова Т.В. Центр місцевої активності для розвитку громади.

Для нашої організації, розвиток Центрів місцевої активності є однією з пріоритетних задач, оскільки в основу нашої діяльності покладено наступні тези: наша мета – розвиток громад, індикатором за яким оцінюються цей розвиток є стан соціального капіталу, який вимірюється рівнем довіри між людьми, інструментом, що працює в цьому напрямку в громадах є Центр місцевої активності, а формою діяльності є соціальна анімація. Тому, спираючись на практичний досвід нашої організації та діяльність наших партнерів, що поділяють нашу точку зору, ми розробили наступне видання на поміч громадським активістам - «Центр місцевої активності для розвитку громади».

○ “НДО-Інформ” №1 (46), 2012

У номері зібрані цікаві технології та практики розвитку територіальних громад як в Україні, так і закордоном. У статті «Розширюючи горизонти» читайте про враження від візиту до Росії на «V Міжнародний форум соціальних аніматорів» Марії Калашнік, координатора проекту «Школа громадської участі». Стаття «Головне – не боятися сміливої мрії» розповість про те як пристойичне місто Ірпінь змогло підняти рівень культурного дозвілля на дуже високий рівень за дуже короткий час

○ “НДО-Інформ” №2 (47), 2012

У випуску дізнайтеся думки провідних міжнародних експертів із розвитку громад та соціальної анімації.

Велика кількість прикладів реалізації суспільних ініціатив у місцевих громадах надихне на нові починання і порадить цікаві методики та форми роботи із активізації населення.

Відгуки про діяльність ІСКСМ та запити на видання

ДЕРЖАВНИЙ КОМПЕТ ТЕЛЕБачЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ УКРАЇНИ
Державна організація
Кіровоградська обласна державна телерадіокомпанія

на Кіровоград, 1, м. Кіровоград, 25022, тел. (0522)24-14-60, тел. факс (0522)24-68-60,
E-mail: KOBT@k.com.ua, рр. 352130000020 та рр. 352200000020 • ТУ, ДКУ
у Кіровоградській обл., код ЄДРПОУ 02341465, МРОУ 023016

№ 12 від 20.12.р. № 704/11
На № _____ від "___" ____ 20__ р.

Директору
ГО Інституту соціокультурного менеджменту
Абрамову І. К.

Шановний Лево Костянтиновичу!

Висловлюю Вам вдячність за підтримку діяльності Кіровоградської обласної державної телерадіокомпанії, зокрема соціальних проєктів: «Мрії ветерана, що був інвалідом ТОВ «Ранкова кавка», а також фестивалю «Калинові острови».

Сподіваюся на подальшу тривалу та плідну співпрацю.

З повагою
Генеральний директор *[підпис]* В. Мурашай

УКРАЇНА
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ
НОВОМОСКОВСЬКА РАЙОННА РАДА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

51200, Дніпропетровська область, м. Новомосковськ, вул. Шевченка, 7, тел. факс 7-30-51
e-mail: novomoskovsk@dp.gov.ua

№ 11 від 21.05.2012 р. № 7/12-1
на № _____ від _____

Інститут соціокультурного менеджменту
25006 ас 4/30,
м. Кіровоград
Координатору проєкту
«Школа громадської участі»
М. Калашник

Шановна пані Маріє!

За наданою Вами інформацією інститут соціокультурного менеджменту розробив/розробить підручник «Центр місцевої активності для розвитку громади».

Пропонуємо надіслати це видання до Новомосковської районної ради в друкованому вигляді для використання в роботі.

Наша адреса:
51200 Новомосковська районна рада
вул. Шевченка, 7
м. Новомосковськ
Дніпропетровської області

З повагою –
Керуючий справами виконавчого апарату
Новомосковської районної ради *[підпис]* Ю.М.Старух

Александр В.В.
+380(0)7-35-53

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
прот. Кірова, 1, м. Дніпропетровськ, 60001, тел.: 742-81-31, факс: 742-88-13,
e-mail: dpoa@dnipropetrovka.gov.ua

Директорів
Інституту соціокультурного менеджменту
АБРАМОВУ І.К.

Про проведені вибори

Шановний Лево Костянтиновичу!

Дніпропетровська обласна асоціація органів місцевого самоврядування шукає ефективні механізми розвитку територіальних громад області з співпрацею місцевих органів влади та громадських об'єктів.

Високо оцінюємо досвід роботи вашої організації. Певно у розробці громадського суспільства в нашій державі, а також позитивний досвід, що мають реалізовані проєкти з розвитку громади та створення інформації про віртуальні «Школи громадської участі», пропонуємо Вам розглянути можливість проведення виїзду для групи із жданяти представників Дніпропетровської області.

Висловлюємо сподівання на підтримку взаємовигідного співробітництва з метою розвитку територіальних громад Дніпропетровщини.

З повагою
Голова Дніпропетровської обласної ради *[підпис]* ГО МОА
асоціації **Віктор Лево Костянтинович** 142 83 27 **ОП. УДОД**

УКРАЇНА
Комунальний заклад культури – Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К. Крупської

№ 105 від 20.05.2012 р. № 110
на № _____

83001, м. Донецьк, вул. Артема, 84
Тел.: (062) 337-29-30, 335-30-79
Факс: (062) 335-01-79
E-mail: dofb@library.donetsk.ua
http://www.library.donetsk.ua

Інститут соціокультурного менеджменту
ас 4/30,
м. Кіровоград, 25006

Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К. Крупської дякує за поповнення наших фондів новим виданням «Центр місцевої активності для розвитку громади», (1 прим.).

Впевнені, що це видання зацікавить наших читачів і буде корисним. На титульній сторінці подарованого видання буде стояти штамп «Подарунок дискусію ким, щоб читати видання, хто надав їм можливість користуватися виданням».

З повагою,
Директор бібліотеки *[підпис]* Л.О. Новак

Громадська організація «Жіночі Ініціативи»
Civil Society organization «Womanish Initiatives»

37000, вул. Червоноармійська, буд. 44а, к.11, м. Партизан, Полтавська обл., тел. +38(050) 0157747, E-mail: galina@zhanochi.org.ua, рр. 8026003500043971 • ІПАТ «КРЕДІТ АГРИКОЛЬ БАНК» • МФО 300614, Ідентифікаційний код 35452332

«Лео Костянтиновичу Абрамову,
керуючому Інституту соціокультурного менеджменту
Ірени Таран,
голови Партизанської районної
Громадської організації
«Жіночі ініціативи»»

Лист – запит на отримання бюлетеню «НДО-Інформ»

З 2010 року ГО «Жіночі ініціативи» реалізує проєкт «Трансформування Партизанського районного Будинку культури в Центр громадської активності-осередок навчання, виконання та розвитку громади». Результатом даного проєкту стало те, що на другому поверсі Партизанського РБК за адресою: вул. Леніна, 59, на площі 162,2 кв.м. був створений осередок навчання, виконання та розвитку громади партизанців, що дає на користь громаді та людей, що проживають у Партизанському районі.

Відвідувачами даного Центру є діти, молодь, люди з інвалідністю, одинокі, пенсіонерки, безробітні, приватні підприємці, члени молодих сімей, потерпілі від злочину та правопорушення, соціально незахищені верстви населення, багатовітні сім'ї, представники громадських об'єднань та організацій, представники бізнесу, органи виконавчої влади та місцевого самоврядування - агенти, медики, члени громади. Загальна кількість відвідувачів за період реалізації проєкту (січень-червень 2012 року) складала 1940 чоловіків.

Оскільки інформація, висловлена у бюлетені «НДО-Інформ» є корисною, інформаційно-важливою та містить цікаві ідеї, які можна використовувати у діяльності Центру громадської активності та сприяти розвитку та активній громаді партизанців – пропонуємо надіслати відповідне видання на поштову адресу ГО «Жіночі ініціативи»: вул. Шевченка, 33, м. Партизан Полтавської обл., 37000

З повагою, голова ГО «Жіночі ініціативи» *[підпис]* Ірена Таран

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ОБЛАСТЕР І ІНСТРАЦІЇ
ТЕРЕБОВІЛЬСЬКЕ ВИЩЕ УЧЕБНЕ КУЛЬТУРИ

49 000 Тербопиле, вул. Шевченка, 5. Тел. 2-47-54, 2-13-81 (вв.м.м.м.м.)

№ 102 від 20.05.2012 р.

Шановна редакція журналу «НДО-Інформ»

Теребовільське вище училище культури Тернопільської області є закладом, що готує молодих спеціалістів в галузі культури. Цілою комісією фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін ознайомилися з черговим номером журналу. Це викликало особливий інтерес і дає можливість використовувати матеріал журналу у навчальному процесі, а також для підготовки кваліфікованих кадрів, підвищення фахового рівня викладачів, використання новин в соціокультурній сфері.

З метою співпраці дирекція Теребовільського вищого училища культури просить Вас надіслати поштою приєднання кожного з чергових випусків у 2013 р. за адресою:

48 100
м.Теребівле
Тернопільської обл.
вул. Шевченка, 1
Теребовільське вище училище культури

Завдячати вчителів за розуміння.

З повагою,
директор училища,
заслуженої працівниці культури України *[підпис]* Вітавічків М.І.

БОРІВСЬКА РАЙОННА РАДА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

63800, смт. Борона Харківської області вул. Леніна, 1, тел. 6-11-37

№ 105 від 20.05.2012 р. № 302/12-05

Інститут соціокультурного менеджменту
координатору проєкту
«Школа громадської участі»
Калашник Маріє

Шановна Маріє!

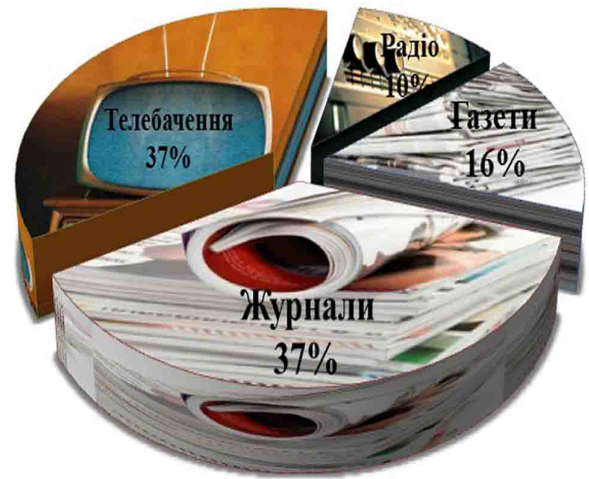
Борівська районна рада висловлює Вам вдячність за надану інформацію стосовно інтернет-ресурсів, що діють в рамках проєкту «Школа громадської активності». Ми зацікавлені в подальшій співпраці з Вами та обміні досвідом, тому пропонуємо надіслати нам підручник «Центр місцевої активності для розвитку громади», розроблений в рамках проєкту.

З повагою,
Голова районної ради *[підпис]* С.Жук

Висвітлення діяльності у ЗМІ

Телепрограма "Ранкова кава" на каналі "Кіровоград", 29 листопада 2012

Міжнародний рух соціальних аніматорів

який відбувся в Нижньому Новгороді (РФ). Там пройшли насичені семінари, тренінги та майстер-класи аніматорів з Росії та Білорусії. Для Марії, як ординатора проекту «Школа громадської участі», це було дуже важливо, адже на форумі було представлено велику кількість інструментарію, і стане в нагоді соціальним аніматорам у повсякденній роботі.

Відкритість практик і методів, свобода вибору дають змогу сформувати співтовариство однодумців, які поділяють цінності та прийоми. Так, наприклад, філософія цільного аніматорства, покладаючи в основу роботи центрів активності (центрів місцевої активності), починає приживатися природним шляхом, без тиску згори. Сторони «приймає» ці установи, створюючи територіального громадського самоврядування, громадської організації, книгозбірні, муніципальні соціальні центри та будинки культури. Саме над упровадженням між центрів місцевої активності і працівників на теренах України кіровоградська організація «Інститут соціокультурного менеджменту».

Рух соціальних аніматорів набуває все більшого поширення. Упевнившись в цьому змогла кіровоградка Марія Калашнік — представниця громадської організації «Інститут соціокультурного менеджменту».

4 ФОРУМ

«Школа громадської участі» - шанс для розвитку громад

Із червня 2012 року відкривається «Школа громадської участі» для громадських активістів в рамках однойменного проекту Інституту соціокультурного менеджменту, до якого на конкурсній основі прийматимуться люди, які мають бажання отримати знання, вміння і навички з питань розвитку місцевої громади. Мета школи - сприяти сталому розвитку місцевих громад шляхом підвищення компетентності громадських лідерів. Відмінною особливістю школи буде реалізація її учасниками соціально важливих ініціатив у власних громадах під час школи та після її завершення. Інститут соціокультурного менеджменту здійснюватиме консультативну підтримку цього процесу.

У конкурсному відборі можуть брати участь працівники закладів культури, громадських організацій та ініціативних груп, які працюють або хочуть працювати за методикою осередків (центрів) місцевої активності, в тому числі, на базі закладів культури. Претендентам на участь у Школі необхідно надіслати до Інституту соціокультурного менеджменту заповнену анкету, яку можна знайти на сайті організації: www.lacenter.org.ua, www.lac.org.ua. Останній термін подачі анкет - 10 травня 2012 року. Анкети подаються в електронному вигляді на адресу: adm.iscm@gmail.com.

Учасникам школи буде компенсовано вартість проїзду до місця навчання, а також забезпечено проживання в готелі та триразове харчування. Телефон для довідок: (0522) 27-10-95.

М. Калашнік, координатор проекту «Школа громадської участі»

Кіровоградці реформують заклади культури по всій країні

Цієї зими у місті Ірпінні відбулася Друга Національна конференція «Реформування закладів культури» у межах проекту, що його реалізовує Кіровоградська громадська організація «Інститут соціокультурного менеджменту» на підтримку процесу розвитку осередків громадської активності на базі закладів культури. Учасниками конференції були і представники громадських організацій, і закладів культури, і влади та міжнародних організацій із шістнадцяти областей України. За результатами конференції було висловлено бажання, щоб ІСКМ представляв їх інтереси серед донорів, комерційних організацій та висловлював сукупну думку про трансформацію закладів культури в осередки громадської активності. Також на конференції було презентовано нове видання ГО «Інститут соціокультурного менеджменту» - «Історія діяльності НДО в соціокультурній сфері», про яке журнал «Кіровоградський Форум» писав у попередньому номері.

Газета "Зоря" №12/8064

Журнал "Кіровоградський Форум", липень 2012

Журнал "Кіровоградський Форум", липень 2012

На інтернет-ресурсах про діяльність ІСКМ у 2012 році зафіксовано 284 публікації. Серед веб-сайтів можна виділити наступні:

- www.gurt.org.ua
- www.civicua.org
- www.lacenter.org.ua
- www.lac.org.ua
- www.youtube.com

Телепрограма "Ранкова кава" на каналі "Кіровоград", 20 червня 2012

Ми у соціальних мережах

www.facebook.com/groups/adm.iscm/

Конкурс "Соціальний аніматор в процесі розвитку громади"

У грудні було проведено конкурс "Соціальний аніматор в процесі розвитку громади", метою якого була активізація соціальних аніматорів України, візуалізація позитивного досвіду, привернення уваги до кращих практик вирішення проблем місцевих громад.

- На конкурс надійшло 36 фотографій
- Було обрано 3-х переможців та приз глядацьких симпатій
- Переможці отримали набори книг із розвитку громад

facebook
Соціальний аніматор в процесі розвитку громади
В Центри місцевої активності України (Фотографії) [Зробити альбом](#) [Відправити назад](#) [Редагувати альбом](#) [Доба](#)
Конкурс завершено **1-е місце, автор - Ірина Таран**

2-е місце, автор - Михайло Шмигельський

3-е місце, автор - Людмила Афанасьєва

Партнери ІСКМ

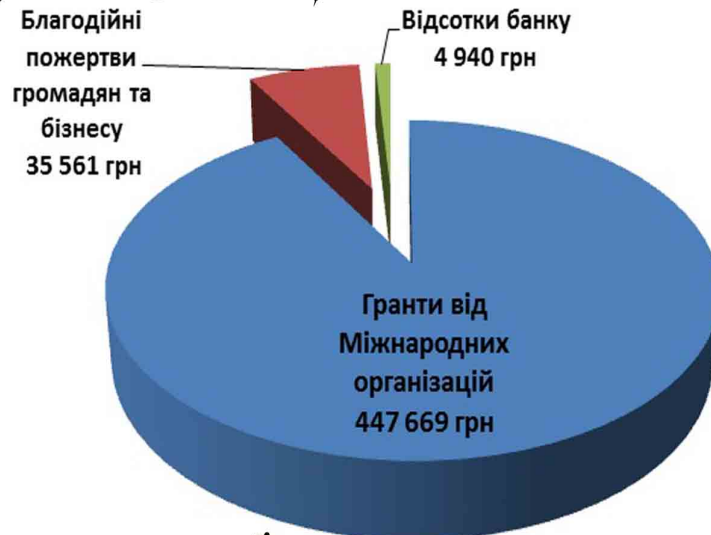

У 2012 році окрім провідних українських організацій, таких як Фундація князів-благодійників Острозьких, Центр підтримки громадських і культурних ініціатив “Тамариск”, Центр гуманістичних технологій “АХАЛАР”, Інститут розвитку глобального суспільства, було також залучено до співпраці і міжнародних партнерів, а саме - Центр активності локальної (Польща, м. Варшава) та Асоціацію “Служіння” (Росія, м. Нижній Новгород)

Фінансовий звіт

Доходи отримані у 2012 році

Видатки у 2012 році*

Стаття витрат	У гривні
Залишок коштів на 01.01.2012	41 446
Проектні витрати, у т.ч.	
Проведення заходів (тренінгів, конференцій)	293 640
Заробітна платня персоналу	34 959
Тиражування видань	24 000
Гонорари залученим тренерам, експертам та фахівцям	101 119
Придбання обладнання	16 358
Відрядження	33 919
Адміністративні витрати (Інтернет, телефон, офіс)	22 138
Послуги банку	3 215
ВСЬОГО	529 348
Залишок коштів на 31.12.2012	268

*Для реалізації ініціатив Інституту соціокультурного менеджменту у 2012 році було використано кошти, надані Міжнародним фондом "Відродження" та Фондом ім. Ч.С. Мотта, а також для залучення фахівців з Росії для проведення заходів ІСКМ допомогу надало Товариство Лева

Контактна інформація

Адреса для листування:
 Інститут соціокультурного менеджменту
 а/с 4/30
 м. Кіровоград
 25006

Телефон:
 +38(0522) 27-10-95

Електронна пошта:
 adm.iscm@gmail.com

Веб-ресурси ICKM:

www.lacenter.org.ua - "Центри місцевої активності України"

www.lac.org.ua - "Історії успіху діяльності НДО у соціокультурній сфері"